

LIETUVOS DAILĖS MUZIEJUS

NACIONALINĖ KULTŪROS ĮSTAIGA

Didžioji g. 4, LT-01128, Vilnius, tel. (8 5) 262 80 30, faks. (8 5) 212 60 06, el. p. muziejus@ldm.lt
Juridinių asmenų registro kodas 190756087, PVM mokėtojo kodas LT907560811

Informacinis pranešimas

2017-01-31

VILNIAUS PAVEIKSLŲ GALERIJOJE ATIDAROMA PARODA NIKOLAJUS RERICHAS IR LATVIJA

Vasario 2 d., ketvirtadienį, 16 val. Vilniaus paveikslų galerijoje (Didžioji g. 4) atidaroma Rytų meno parodų ciklo antroji paroda „Nikolajus Rerichas ir Latvija“ (veiks iki kovo 12 d.). Parodoje rodomi paties dailininko ir jo sūnaus Sviatoslavo paveiksai, pristatoma medžiaga apie N. Rericho sąsajas su Latvija ir latvių dailininkų – N. Rericho bendramokslių iš Dailės akademijos bei jo mokinių latvių, kūrusių Sankt Peterburge, kūriniai.

Parodą atidarys LR kultūros ministrė Liana Ruokytė-Jonsson, Latvijos Respublikos Nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius J. E. Einars Semanis, Lietuvos dailės muziejaus direktorius Romualdas Budrys, Latvijos nacionalinio dailės muziejaus „Rygos Biržos“ dailės muziejaus direktorė Daiga Upeniece, parodos kuratorė Ksenija Rudzītė. Atidarymą filmuos parodos informacinis rėmėjas – LRT televizija.

Lietuvos kultūros tarybos remiamą Rytų meno parodų ciklą tęs kovo mėnesį Radvilų rūmų muziejuje atidaroma Ksenijos Nikolskajos užmirštų Egipto architektūros fotografijų paroda; liepos mėnesį Taikomosios dailės ir dizaino muziejuje – Japonų kaligrafijos paroda. Taip pat Vilniaus paveikslų galerijoje bus rodomi vertingiausi orientalistikos kūriniai iš Lietuvos dailės muziejaus rinkinių parodoje „Lux Orientalis“.

SPAUDOS KONFERENCIJA – vasario 2 d., ketvirtadienį, 13 val. Dalyvaus Lietuvos dailės muziejaus direktorius Romualdas Budrys, parodos kuratorė Ksenija Rudzītė, parodos Vilniuje koordinatorius Skaistis Mikulionis.

Nikolajaus Rericho (1874–1947) vardas gerai žinomas visame pasaulyje. Sankt Peterburgo imperatoriškosios dailės akademijos absolventas buvo vienas iš Rusijos meninį gyvenimą pakeitusio judėjimo „Meno pasaulis“ lyderių. Istorinių paveikslų autorius, teatro dailininkas, pedagogas, filosofas, mokslininkas, keliautojas, kaip ir dauguma iškiliausių sidabro amžiaus menininkų, buvo priverstas emigruoti. Jam teko gyventi Suomijoje, Švedijoje, Didžiojoje Britanijoje, Prancūzijoje, JAV. Tačiau jo svajonė ir gyvenimo misija buvo Centrinė Azija ir jos unikali kultūra, ekspedicijos po Tibetą, Indiją, Kiniją, Mongoliją, Sibirą, Japoniją, kompleksiniai šių šalių kultūros tyrimai. Tačiau kad ir kur būdamas, N. Rerichas niekada neprarado ryšių su jo protėvių žeme Latvija, kuriai padovanojo didelę kūrinių kolekciją. Vilniuje rodomi Rygoje eksponuotos parodos pagrindiniai eksponatai. Tai paveiksai iš Latvijos nacionalinio dailės muziejaus ir „Rygos biržos“ dailės muziejaus, knygos, archyviniai dokumentai iš Latvijos Rericho draugijos, protėvių paveiksai iš Liepojos muziejaus. N. Rericho ryšius su Lietuva primena keli eksponatai iš Lietuvos dailės muziejaus ir Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos.

Parodą sudaro keturios dalys: tai paties dailininko ir jo sūnaus Sviatoslavo paveiksai, eksponatai iš Latvijos Rericho draugijos, Liepojos muziejaus medžiaga apie N. Rericho sąsajas su

Latvija ir latvių dailininkų, N. Rericho bendramokslių iš Dailės akademijos bei jo mokinių latvių Sankt Peterburge kūriniai. Tačiau svarbiausia parodoje, žinoma, paties dailininko atrinkti ir Latvijai 1937 m. iš Indijos atsiųsti paveikslai. Siuntinys iš Himalajų vakaruose esančio miesto Kulu buvo skirtas Latvijos Rericho draugijai.

Rygoje įsikūrusioje Latvijos Rericho draugijoje prieškariniu laikotarpiu veikė Nikolajaus ir Sviatoslavo Rerichų paveikslų ekspozicija, vėliau atidarytas Baltijos dailės skyrius. Nuo 1930 m. dešimtmetį buvo renkami archyviniai dokumentai, knygos, nuotraukos. 1940-aisiais sovietų valdžia panaikino Rericho draugijas tiek Lietuvoje, tiek Latvijoje, o netrukus represavo ir jų narius. 1950 m. kolekcijos atiteko dabartiniam Latvijos nacionaliniam dailės muziejui ir yra „Rygos biržos“ dailės muziejaus nuolatinės ekspozicijos dalis.

Šalia Nikolajaus ir Sviatoslavo Rerichų paveikslų, parodoje eksponuojami ir garsių Latvijos tapytojų bei grafikų kūriniai. Studijuodamas Sankt Peterburge, N. Rerichas bendravo su Vilhelmu Purvičiu, Janiu Rozentaliu, Johanu Valteriu. Jaunesnės latvių dailininkų kartos atstovai – Niklavas Strunkė, Karlis Miesniekas, Janis Plasė ir pasaulinė garsenybė Gustavas Klucis – mokėsi Rericho vadovaujamoje Sankt Peterburgo dailės skatinimo draugijos piešimo mokykloje.

Tai jau penkta Lietuvos dailės muziejuje surengta Nikolajaus Rericho kūrybos paroda. 1975 m. pabaigoje ir 1976 m. pradžioje šio dailininko tapybos paroda veikė Vilniaus rotušėje. 1992-aisiais jo tapybos paroda „Himalajai“ buvo eksponuota Lietuvos dailės muziejaus padalinyje Klaipėdos paveikslų galerijoje (dabar – Prano Domšaičio galerija), o 1999 m. ten pat buvo surengta Nikolajaus ir Sviatoslavo Rerichų reprodukcijų paroda. Ją organizavo Lietuvos Rericho draugija. 2004 m. Prano Domšaičio galerijoje buvo eksponuota Nikolajaus ir Sviatoslavo Rerichų tapybos paroda. Dabar Vilniuje atidaroma paroda pirmą kartą atskleidžia N. Rericho latviškąjį kultūrinį kontekstą, yra jo santykio su latvių meno kūrėjais pilnavertis pristatymas.

Informacija apie parodą internete – www.ldm.lt

Informaciją teikia parodos Vilniuje koordinatorius Skaistis Mikulionis mob. 8 682 45 323.

Parodos rengėjai: Lietuvos dailės muziejus, Latvijos nacionalinis dailės muziejus *Rygos biržos* dailės muziejus, Latvijos Rericho draugija, Liepojos muziejus, Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka.

Parodos generalinis rėmėjas draudimo bendrovė *BTA*.

Pagrindiniai rėmėjai: Lietuvos Respublikos kultūros ministerija ir Lietuvos kultūros taryba, *UAB AD REM TRANSPORT*.

Rėmėjai: Latvijos Respublikos ambasada Lietuvos Respublikoje, Lietuvos Respublikos ambasada Latvijos Respublikoje, Lietuvos Respublikos generalinis konsulatų Sankt Peterburge, Indijos garbės konsulatų Lietuvoje, VŠĮ Indijos kultūros ir informacijos centras, Vilniaus universiteto Orientalistikos centras, *Joker klubas*, *Sues Indian Raja*, viešbutis *Narutis*.

Informaciniai rėmėjai: LRT televizija, LRT radijas, ACM Informacija miestui.

LDM Ryšių su visuomene skyrius

85 262 18 83, 8 674 94 104

Iliustracija:

Nikolajus Rerichas. Kuluta. 1936. Latvijos nacionalinis dailės muziejus